

kakor ni minil pogum, korajža in veselje nad nasprotnikovo smolo. Mi slovenski Stajerci se pač zmirrom postavimo in naš sloves je dospel tudi že Lahom do ušes. Kadar se bijemo proti možu in ima besedo svetel bajonet, tedaj prevzame sovražnika nepopisna zmocenost in onemoglost, vsled česar je uspeh vedno naš, najsi se navali tolika premoč. Ako je treba na patroljo, se nihče ne obotavlja iti prostovoljno, kar je posledica, da skoro slehernega dičijo hrabrostne kolajne in poveljniška pohvalna priznanja so naš ponos. Da bi nam iztrgal kras Primorske in cele domovine, solnčno Gorico, in evetočji, vedno bolj se razvijajoči Trst, je podvzel Lah že toliko navalov, kojih sad je uničena in do tal porušena Gorica sicer pa grozen polom. Koliko tisočev je žrtvoval za vsako ped zemlje v trdnem upanju, da bo šlo za lahkega, brez krepkega odpora. Hočeš, nočeš, mora v veliko žalost Kadorna nazaj, kadar udarimo mi korajžni slovensko-stajerski fantje nanj na višje povelje. Zastonj se mu cedijo sline po mastni pečenki, ki mu jo zmiraž zasolimo, ako se predrzne dvigniti svoje grabežljive roke po naši lasti. Izdajica, roke proč, pogin mu! V to nam pomoz! Bog! Ob priliki se hočem spet oglasiti. Za danes pa pošljamo vsem, ki so nam dragi in znani, kakor tudi cenjenim bralcem „Slovenskega Gospodarja“ mnogo najiskrenejših pozdravov v sladkem upanju, da nas čaka skorajšnje srečno svidenje. — Janez Črnčič, četovodja, in Franc Majhen, poddesetnik, doma pri Sv. Jakobu v Slov. gor.; Sauperl Jožef, poddesetnik, od St. Ilje v Slov. gor.; Postrak Jakob, poddesetnik, in Hraštnik Konrad od Sv. Barbare pri Mariboru; A. Letnik, Holer Janez in Polančič Leopold, poddesetnik-pionir, od Sv. Ane na Krembergu; Pivec Fran, Zorjan Jožef od Sv. Jurija v Slov. gor.; Pogorevo Anton od Slov. Bistrice; Repnik Janez iz Pivole pri Mariboru; Mom Anton, Ranče na Pohorju; Pernat Vincenc iz Gorice in Janez Vogrin iz Lajtersberga pri Mariboru, vsi od četrte bojne stotnije 47. pp.

Rumunsko bojišče.

Na rumunskem bojišču od izliva Donave pa do moldavskega gorovja nobenih posebnih dogodkov. Naši držijo svoje, pred tedni zavzete postojanke. V moldavskem gorovju, posebno v severnem delu (blizu bukovinske meje) pa Rusi napadajo z veliko silo. — Naši so se pri kraju Mestikanesti umaknili iz prednjih v glavne postojanke.

Delo avstrijskih monitornih možnarjev.

Ruski vojni minister Bjelajev je izjavil, da imajo na dosedanjih sovražnih (naših) uspehih glavni delež avstrijski monitorni možnarji. Ker je bila rumunska artilerija bolj na slabih nogah, so avstrijski topovi rušili eno rumunsko utrbo za drugo, in tako pripomogli, da je sedaj več kot polovica Rumunije zasedena po Avstriji, Nemčiji in Bolgariji.

Rusko bojišče.

Na treh mestih ruske fronte se vrše živahni boji: v južni Bukovini, ob Zloti Lipi in na severu ob reki Aa. V južni Bukovini so se naši dne 27. januarja zahodno od Valeputne pred sovražno premočjo umaknili na bližnje višine. Ob Zloti Lipi v Galiciji so Rusi v nedeljo, dne 28. januarja, napadli tamosnje turške čete, a so bili odbiti. Na severu ob reki Aa, t. j. med Mitavo in Dvinskim, so Nemci zadnje dni preteklega tedna prešli k protinapadam in so odvezli Rusom v širini 10 km postojanke, ki so jih začetkom meseca januarja izgubili.

Ogromne ruske izgube.

V bojih ob reki Aa od 22. do 26. januarja so imeli Rusi, kakor zatrjujejo nemška poročila, uprav ogromne izgube. Nemci so osredotočili na ruske postojanke pri kraju Kuzmani tako silovit ogenj, da je od 152. ruskega polka ostalo živih samo 400 moških in nek sibirski kozaški polk je bil popolnoma razpršen.

Rusko morje zamrznjeno.

Rusi ne morejo iz Amerike in Anglije nič več dovažati, ker je baje rusko Vzhodno morje pričelo zamrzovati.

Macedonsko bojišče.

Razen prask poizvedovalnih čet ob reki Crni, ter v dolini reke Strume nobenih važnejših vojnih dogodkov. Pariškim listom se poroča iz Soluna, da so spravili Bolgari na višine severno od Bitolje, ki obvladujejo to mesto, veliko število težkih avstrijskih možnarjev, vsled česar je pričakovati za Bitolj hudih bojev. Italijanski listi pišejo, da bo poslala Italija na macedonsko bojišče osem svežih armadnih zborov, a iz Francije bo pa dobila zadostno število zelo težkih

topov za soško fronto, kamor je že došlo veliko število francoskih artilerijskih častnikov.

Francosko bojišče.

Dne 25. januarja so se vršili hudi boji na zahodnem bregu reke Moze za višino 304, katero so Nemci z naskokom zavzeli. Tudi na vzhodnem bregu reke Moze ljuti boji za višino „Mrtvi mož.“ Kaj naj pomeni skrivnostno zbiranje francoskih čet ob francosko-švicarski meji, bo pokazala bližnja bodočnost.

Petdnevna borba za višino „Mrtvi mož.“

Za višino „Mrtvi mož“ na zahodnem bregu reke Moze so se vršili pet dni trajajoči hudi boji. Napadu je sledil protinapad. V teh bojih je ta višina dvakrat menjala gospodarja. Pariški listi pišejo, da se nahaja sedaj ta višina v francoski oblasti. V bojih za to višino je baje padlo na obeh straneh okrog 12.000 mož.

Nemški vspeli ob Mozi.

Dne 25. januarja so Nemci vspešno naskočili francosko postojanko ob reki Mozi in sicer višino 304. V hudem ročnem boju je padlo okrog 3000 Francozov, vjetih je pa bilo 12 častnikov in čez 500 mož.

Angleška krležarka se potopila.

Dne 28. januarja je ob vzhodni irski obali potopil nemški podmorski čoln veliko angleško krležarko „Laurentic.“ Od posadke, ki je štela 600 mož, je bilo rešenih 12 častnikov in 109 mož.

P-čolni potopili v 10 dneh 49 ladij.

Nemški podmorski čolni so med 18. in 29. januarjem potopili 49 angleških trgovskih ladij, kojih vrednost se ceni na 200 milijonov frankov.

Četverosporazumove izgube.

Meseca decembra preteklega leta smo mi in zavezniki potopili 152 sovražnih ladij v velikosti 329 tisoč ton. Nepristranskih ladij smo radi dovažanja sovražnikom potopili 65 v obsegu 86.500 ton.

Od začetka vojske do konca decembra 1916 smo potopili sovražnih ladij v obsegu 4.021.500 ton, od katerih je bilo angleških ladij 3.069.000 ton.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Vlč. g. Štefan Pivec, dose-daj župnik v Podčetrku, je bil v četrtek, dne 1. februarja, v Mariboru inštaliran za nadžupnika v Vuzenici. — Župnijo Podčetrtek bo sooskrboval vlč. g. Janez Lorbek, župnik v Olimju.

† **Krescencija Antonija Breznik.** Gizelina bolnica v Celju naznanja, da je umrla dne 21. januarja č. s. Krescencija Antonja Breznik, doma iz St. Jurija ob Taboru. Priporočamo jo v pobožno molitev. N. p. v. m.!

Slovenec na nemškem podmorskem čolnu. Naš prijatelj nam piše iz Ptuj: Moj bratranec Miha Kosar se nahaja kot mornar na nemškem trgovskem podmorskem čolnu „Deutschland“ in se je že dvakrat vozil pod vodo iz Evrope v Ameriko. Kosar je že kot mlad fant odšel na Nemško. Nekaj časa je bil v velikih Kruppovih delavnicah v Porenju, odkoder je odšel v Hamburg, kjer je vstopil v nemško trgovsko mornarico.

Berivo za vojake.

Osrednja posredovalnica za vojaško berivo na Dunaju (Zentralstelle für Soldatenlektüre, Wien IX.) je že razposlala vojakom na bojiščih in v bolnišnicah ogromno število knjig, knjižic in časopisov. Tudi slovenski vojaki so dobili pri njej že veliko beriva. Vse to je storila posredovalnica za milodarje. Tudi dopisovanje in razpošiljanje opravljajo prostovoljci in prostovoljke, večinoma udje Marijinih družb, ki prihajajo po svojih uradnih urah v posredovalnico, da tam žrtvujejo večerne in nekoliko nočnih ur za vojake. Število pisem in čestitanih knjig in spisov obsega že več milijonov. — Zdaj pa mi piše posredovalnica, da ji je slovensko berivo popolnoma pošlo, in me prosí, naj bi objavil v slovenskih časnikih prošnjo za slovensko berivo. Vsak ve, koliko morajo trpeti naši vojaki. Lajšajmo jim njih hude ure vsaj s primernim razvedrilom! Ne terja se velikih žrtev. Želi se samo, da pošljete prebrane knjige, koledarje, časopise in časnike na naslov: „Zentralstelle für Soldatenlektüre, Wien, IX., Canisiusgasse 16. Kot milodarji za vojake poštnine prosto.“ Važno je, da se ta zadnji odstavek „kot milodarji za vojake poštnine prosto“ ne izpusti, ker bi se sicer morala plačati poštnina. Pri častnikih torej ni treba drugega storiti, kakor na ovitku svoj naslov prebrtati, potem ovitek obrniti in nanj napisati gornji naslov. Mariborski darovalci lahko istotako pošiljajo te reči naravnost na Dunaj, ali pa naj prinašajo te reči v prostore u-

pravništva „Slovenskega Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, odkoder se bodo skupno pošiljale na Dunaj. Ker pa vojaki radi berejo nove časnike, zato prosim milodarov za vojake tudi v denarju, ki se naj pošilja na moj naslov. S tem denarjem se bodo naročile knjige in mariborski slovenski listi ter pošiljali naravnost vojakom na bojišča in v bolnišnice. Prispevki se bodo objavljali v „Straži.“

Dr. M. Slavič v Mariboru.

Slovensko sirotišče in otroški vrtec v Vagnu.

Dne 25. januarja se je v begunskem taborišču v Vagnu pri Lipnici ustanovilo slovensko sirotišče in otroški vrtec za uboge begunce. Pri otvoritvi je bilo navzočih več odličnih gospodov od cesarskega namestnika. Otroci so zapeli pod vodstvom učiteljice gospde. Cej pesmici „Popotnik“ in „Oj ta soldaški boben“, in deklica iz sirotišča pa je prednašala pesmico „Sirotica.“ Slovesnost se je končala s cesarsko pesmijo. V sirotišču je sedaj 16 dečkov in 8 deklic. Če kdo ve za begunske sirote, naj jih pošlje v sirotišče v Vagnu. Za ustanovitev teh dveh zavodov sta se največ trudila ravnatelj g. Wolte in kapucin o. Joahim Ferk.

Naročnikom in razprodajalcem „Slovenskega Gospodarja.“ Prav goste so pritožbe, da „Slovenski Gospodar“ ne pride pravočasno. Mi tega nismo krivi, ampak pošta. M. oddamo list za razprodajalce redno vsak četrtek pred poludne na pošto, za naročnike pa in sicer za vse, v četrtek zvečer. V tej zadevi ne pomaga nobena pritožba in nobena reklamacija, ampak samo potrpežljivost. — Nekateri naročniki se pritožujejo, da list dobijo pozneje kakor drugi sosedje. Tudi temu nismo mi krivi. Mi ne nesemo lista za vsakega naročnika posebej na pošto, ampak zvežemo skupaj vse liste, ki gredo na eno pošto, in torej odposljemo vsem naročnikom, ki imajo isto pošto, list naenkrat.

Podpore za občinske ceste marenberskega okraja. Deželni odbor je sklenil podeliti podporo za občinske ceste, katere je poškodovala povenjen leta 1916, občinam: Muta 1600 K, Trbonje 800 K, Gornja Vižinga 1800 K, Remšnik 1400 K, Vuzenica 800 K, Janžev Vrh 600 K, Arlova Vas 1300 K, Ribnica 2860 K, Gortina 399 K, Sobota 1040 K, Sv. Primož I. 5400 K, Pernice 1800 K. Občine dobijo izplačano to podporo, če popravijo ceste vsaj do 31. avg. 1917. Kadar se dovrši delo, naj občina to naznani dežel-nemu stavbenškemu uradu, da pošlje inženirja k kolavdaciji.

Požrtvovalna slovenska župnija. Od Sv. Barbare v Halozah se nam piše: Približno 600 mož in mladeničev se bojuje na raznih bojiščih iz naše župnije za cesarja in domovino, med temi jih je 80 padlo na polju časti, 16 pa jih je odlikovanih z raznimi kolajnamí. Vsem pa prvači Franc Gol iz Velikega vrha, ki ima že štiri odlikovanja, dve mali srebrni, 1 bronasto ter prusko zaslužno kolajno za vojake. Čast in slava živim, mir in dušni pokoj rajnim! — Lani meseca septembra smo oddali za vojaške namene 18 zvonov iz župnije, ostal je samo največji pri župnijski cerkvi in najstarejši pri stari župnijski cerkvi Sv. Katarini na Beli. Cela župnija je z zvonovi v red oddala za vojaške namene 5578 kg bakra, oziroma kovin, razum tega se je oddalo leta 1915 za iste namene 108 bakrenih kotlov za žganje. — Petega vojnega posojila pa se je po prizadevanju č. g. župnika Janeza Vogrin ter šolskega vodja Cirila Vobič župnija v veliki meri udeležila. Župnik, ki je že pri prejšnjih posojilih nabral lepo svoto 168.800 K, je nabral pri petem vojnem posojilu zopet 136.200 K, ki jih je odposlal na pristojno mesto, tedaj vsega skupaj doslej 305.000 K. Gospod šolski vodja in marljiv tajnik tukajšnje posojilnice Ciril Vobič pa je nabral 52.600 K, pri četrtem posojilu pa 2600 K. Občine v župniji so podpisale 57.500 K. Ker so pa tudi vojaki podpisali, kakor nam je znano, zdatne svote pri vojaški oblasti, lahko računimo, da je doslej položila cela župnija najmanj 500.000 K ali pol milijona na oltar domovine. To so žrtve naših slovenskih ljudi, ki so jih v prejšnjih časih nekaterniki imeli le v zasmeih in zaničevanju.

Od vojaške službe oproščeni. Domobranksko ministrstvo razglasa: Osebe, ki so bile začasno za določeno dobo oproščene od vojaške službe in katerim je potekel rok, do katerega so bile oproščene, ali pa so izstopile iz službe, zavoljo katere so bile oproščene, je smatrati od dne, ko je potekel ta rok, kot vojaške osebe in se morajo v 48 urah javiti pri pristojnem vojaškem dopolnilnem poveljstvu. Isto tudi velja o osebah, ki so se predložile za oproščanje ter so ostale doma, dokler se njih prošnja reši. Če se je ta prošnja zavrnila, so z istim dnem, ob katerem so obveščene o tem, smatrati za vojaške osebe in se morajo javiti.

Orožniški umor pri Oplotnici. Svoj čas smo poročali, da je posestniški sin Leopold Matevžič pri Oplotnici ustrelil namestnega stražmojstra Antona Glančnik, ki je imel od oblasti nalog, da zapre Matevžičev mlin, da se prepreči nedovoljeno mletje žita. Prejšnji teden sta stala Leopold Matevžič in njegov oče Anton pred celjskim sodiščem. Oče je priznal, da je vedel, da bo sin streljal na orožnika, sin se je pa zagovarjal, da je hotel Glančnika samo ostrašiti, a ga je po nesreči smrtno zadel. Sin je bil obsojen na 8 let težke ječe, oče pa na 7 mesecev. Oba sta kazneni tako nastopila.

Nov zemljevid. Tvrška G. Freytag & Berndt na Dunaju VII. je izdala nov zemljevid, ki obsega severni in vzhodni del Rumunije, pokrajino Moldavo,